

Mit is jelent és miért külön szabályozási kérdés a hálózatsemlegesség?

Gálik Mihály egyetemi tanár

SZAMM, 2011. április 21.

A hálózat-semlegesség fogalma és szabályozásának igénye

- A hálózat-semlegesség azt jelenti, hogy a hálózat üzemeltetők és/vagy internetszolgáltatók minden, a hálózatukon átmenő IP adatcsomagot egyenlően kezelnek (a használt FCC terminus: *broadband Internet access service providers*)
- A hálózat-semlegesség megsértésének számít az adatátvitel során a hálózat üzemeltetők és/vagy az internetszolgáltatók által gyakorolt, a felhasználókat érintő megkülönböztetés
- **Vitakérdés, hogy a hálózat-semlegesség megsértése indokol-e bármilyen külön szabályozói beavatkozást, s ha igen, akkor milyen**

A szolgáltatás meghatározása az FCC rendeletben (2010)

- Broadband internet access service: A mass market retail service by wire or radio that provides the capability to transmit data to and receive data from all or substantially all Internet endpoints, including any capabilities that are incidental to and enable operations of the communications service, but excluding dial-up Internet access service. (Report and Order in the Matter of Preserving the Open Internet Broadband Industry Practices FCC 10-201, ¶44)

A hálózat-semlegesség megsértésének tipikus esetei

- Bizonyos internetes oldalak elérhetősége jobb
- Bizonyos internetes oldalak jobb minőségű elérhetőségéért a szolgáltató felárat kér
- Bizonyos oldalakat a szolgáltató blokkol
- Egyes szolgáltatások vagy eszközök használatáért a szolgáltató a versenyárnál nagyobb árat kér
- A szolgáltató megakadályozza , hogy a hálózaton egyes szolgáltatásokat vagy alkalmazásokat a felhasználók elérhessenek

FCC: Internet Policy Statement - 2005

- A fogyasztók jogosultak arra,
- hogy bármely törvényes, választásuk szerinti internet tartalomhoz hozzáférjenek;
- hogy alkalmazásokat futtatassanak, az ilyen szolgáltatásokhoz hozzáférjenek, természetesen tekintettel a jogérvényesítés követelményeire;
- hogy a maguk választása szerint bármilyen engedélyezett eszközt csatlakoztassanak a hálózathoz, feltéve, hogy nem tesznek kárt benne;
- hogy verseny alakuljon ki a hálózat üzemeltetők, az alkalmazások és szolgáltatások nyújtói, valamint a tartalomszolgáltatók között.

Esetek és szabályozói válaszok az USA-ban

- *Madison River Communications, 2005* – az egyik üzleti partner VoIP szolgáltatásának blokkolása, majd az FCC beavatkozása nyomán ezen gyakorlat beszüntetése
- *Comcast, 2007* – a BitTorrent fájlcsereelő alkalmazásának korlátozása
 - A civil szféra tiltakozása (a nyílt és szabad internet elve)
 - Az FCC Comcast-ot elmarasztaló határozata 2008-ban
 - A Comcast fellebbezése, a Bíróság 2010-ben hatályon kívül helyezi az FCC döntését
- *Comcast, 2010* – üzleti vita a *Level 3* vállalattal, a vita megoldódása FCC beavatkozás nélkül

Az FCC törekvése a hálózat- semlegesség rendeleti szabályozására

- Notice of Proposed Rulemaking in the Matter of Preserving the Open Internet Broadband Industry Practices (2009. október 22.)
- Report and Order in the Matter of Preserving the Open Internet Broadband Industry Practices (2010. december 21.)
- A két időpont között változott a törvényhozás összetétele, a Képviselőházban többségbe kerültek a republikánusok, ez nehezíti az FCC helyzetét

A hálózat-semlegesség az FCC rendelet-tervezetében

- A tervezet a nyílt internet nyilatkozat négy alapelve mellett még két további tartalmaz:
- Az ésszerű hálózati menedzsment során az internet hozzáférés szolgáltató köteles a törvényes tartalmakat, alkalmazásokat és szolgáltatásokat diszkrimináció-mentesen kezelni
- Az ésszerű hálózati menedzsment során az internet hozzáférés szolgáltató köteles hálózatmenedzselési gyakorlatáról információt adni az indokolt mértékben a fogyasztók és a tartalom, alkalmazás és szolgáltatás nyújtók számára

A hálózat-semlegességre vonatkozó alapelvek az FCC rendeletben

- A hálózatmenedzselés átláthatóságának követelménye (*transparency*)
- A törvényes tartalmak, alkalmazások, szolgáltatások blokkolásának tilalmának követelménye (*no blocking*)
- A hálózatüzemeltetők általi indokolatlan megkülönböztetés tiltásának követelménye (*no unreasonable discrimination*)
- Az ésszerű hálózatmenedzselés követelménye (*reasonable network management*)
- A platformok közötti különbségek elismerése

Néhány következtetés

- A jogalkotó a legjobb szándéka ellenére is csak körülírni tudja a szabályozás kulcsfogalmait, illetve a szabályozás tárgyát képező tényállásokat
- A jogalkalmazás folyamatában így óhatatlanul is megjelenik egyfajta szubjektivizmus (például: mikor nem-indokolt a fogyasztók megkülönböztetése és mikor igen), ami a különböző érdekcsoportok, illetve mozgalmak szószólói számára a végeérhetetlen kritika alapját képezik;
- A jogalkalmazás, s konkrétan a nemzeti szabályozó hatóság óriási felelősséget visel
- A szakmai nyilvánosság hozzájárulása a legjobb szabályozói gyakorlat kialakulásához szinte nélkülözhetetlen